

Sygn. akt XVII AmC 3635/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 stycznia 2012r.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Ewa Malinowska**

po rozpoznaniu w dniu 4 stycznia 2012r., w Warszawie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) z siedzibą w W.

przeciwko **J. Ł. i B. M. (1), prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...)z siedzibą w Z.**

o uznanie postanowienia wzorca umowy za niedozwolone

1. oddała powództwo o uznanie za niedozwolone postanowienia z pkt 28 wzorca umowy o nazwie „Regulamin” o treści: „Podstawą do złożenia reklamacji jest sprawdzenie zawartości przesyłki w obecności kuriera lub pracownika (...) w chwili doręczenia paczki oraz sporządzenie protokołu reklamacyjnego w jego obecności. W przypadku niezastosowania się do powyższej informacji reklamacje dotyczące uszkodzenia zawartości paczki nie będą przyjmowane”;
2. zasądza od (...) z siedzibą w W. na rzecz J. Ł. i B. M. (1), prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą w Z., kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
3. przejmuje na rachunek Skarbu Państwa kwotę 600 zł (sześćset złotych) z tytułu opłaty sądowej, od uiszczenia której powód był zwolniony;
4. zarządza publikację prawomocnego wyroku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym na koszt Skarbu Państwa.

SSO Ewa Malinowska

Sygn. akt XVII AmC 3635/11

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 1 lipca 2011r. (data prezentaty) (...) wniosło o uznanie za niedozwolone i zakazanie wykorzystywania w obrocie z konsumentami postanowienia zawartego w pkt 28 wzorca umownego o nazwie „Regulamin”, o treści: „ Podstawą do złożenia reklamacji jest sprawdzenie zawartości przesyłki w obecności kuriera lub pracownika (...) w chwili doręczenia paczki oraz sporządzenie protokołu reklamacyjnego w jego obecności. W przypadku niezastosowania się do powyższej informacji reklamacje dotyczące uszkodzenia zawartości paczki nie będą przyjmowane” oraz zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego przez radcę prawnego.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że pozwane prowadzą w formie spółki cywilnej działalność w zakresie sprzedaży produktów farmaceutycznych m.in. za pośrednictwem apteki internetowej działającej pod adresem (...). Wykorzystują w niej ww. wzorzec umowny zawierający zakwestionowane postanowienie. Zdaniem powoda, klauzula ta stanowi niedozwolone postanowienie, o którym mowa w art. 385⁽¹⁾ § 1 k.c., gdyż pozbawia konsumenta praw do złożenia reklamacji zamówionych produktów w przypadku, gdy przy ich odbiorze nie zweryfikuje on, czy produkty zostały

mu prawidłowo wydane oraz czy przesyłka nie została uszkodzona. Ponadto, przedmiotowe postanowienie uzależnia przyjęcie reklamacji przez pozwane od sporządzenia protokołu reklamacyjnego. Powód stwierdził, że jeśli konsument przy odbiorze nie miał możliwości zapoznania się z zawartością przesyłki albo ma do czynienia z ukrytą wadą jakościową towaru, którą dostrzegł już po jego odbiorze lub gdy upłynął termin ważności produktu, będzie on pozbawiony możliwości złożenia reklamacji (pozew, k. 2-2v).

W odpowiedzi na pozew z dnia 7 września 2011r (data stempla pocztowego) pozwane wniosły o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwane przyznały, że prowadzą aptekę internetową pod adresem wskazanym w pozwie. Zgodziły się też z powodem, że podana przez niego argumentacja jest słuszna i klauzula umowna, którą opisuje, z całą pewnością byłaby niedozwolona. Jednakże klauzula, którą analizuje powód w uzasadnieniu pozwu nie znajduje się w przywołanym przez niego punkcie 28 Regulaminu stosowanego przez pozwane. Pozwane wskazały, że z klauzuli tej wynika wprost, że naruszenie reguł dotyczących zbadania przesyłki skutkuje nieuznaniem reklamacji wyłącznie takich, które dotyczą „uszkodzenia zawartości paczki”. W ich ocenie, punkt 28 wzorca jest w istocie powtórzeniem przepisów kodeksu cywilnego (art. 545 § 2 i 454 k.c.), co automatycznie wyłącza możliwość uznania go za niedozwolony (odpowiedź na pozew, k. 11-13).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. Ł. i B. M. (1) prowadzą działalność gospodarczą pod nazwą (...)z siedzibą w Z., oferując sprzedaż kosmetyków oraz produktów leczniczych i materiałów medycznych za pośrednictwem internetu, pod adresem (...). Bezspornym, wobec przyznania przez pozwane, jest fakt stosowania przez nie w obrocie konsumenckim wzorca umownego o nazwie „Regulamin”, w którego pkt 28 rozdziału „Wysyłka i zwroty” zawarte jest postanowienie o treści: „ Podstawą do złożenia reklamacji jest sprawdzenie zawartości przesyłki w obecności kuriera lub pracownika (...) w chwili doręczenia paczki oraz sporządzenie protokołu reklamacyjnego w jego obecności. W przypadku niezastosowania się do powyższej informacji reklamacje dotyczące uszkodzenia zawartości paczki nie będą przyjmowane” (Regulamin, k 6-6v). Pozwane nie zarzuciły niezgodności treści przywołanej klauzuli z treścią stosowanego przez nie wzorca, dlatego również ten fakt uznano za przyznany w oparciu o art. 230 k.p.c.

Sąd zważył, co następuje:

Żądanie pozwu nie zasługuje na uwzględnienie.

Według art. 385¹ § 1 k.c., niedozwolonymi są te postanowienia umowy, które kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy, o ile nie zostały uzgodnione indywidualnie i nie są postanowieniami określającymi w sposób jednoznaczny główne świadczenia stron. Trzeba podkreślić, że wymieniona w klauzuli generalnej przesłanka indywidualnego uzgodnienia nie ma jednak znaczenia przy przeprowadzaniu abstrakcyjnej kontroli postanowienia z wzorca umownego, bez względu na to, czy wzorzec był, czy też nie był, zastosowany przy zawieraniu jakiejś konkretnej umowy. Kontrola ta dokonywana jest ex ante i obejmuje jedynie wzorzec, nie zaś konkretną umowę.

W ocenie Sądu, zakwestionowane przez powoda postanowienie, zawarte w pkt 28 stosowanego przez stronę pozwaną wzorca, o treści: „Podstawą do złożenia reklamacji jest sprawdzenie zawartości przesyłki w obecności kuriera lub pracownika (...) w chwili doręczenia paczki oraz sporządzenie protokołu reklamacyjnego w jego obecności. W przypadku niezastosowania się do powyższej informacji reklamacje dotyczące uszkodzenia zawartości paczki nie będą przyjmowane”, nie spełnia przesłanek niedozwolonego postanowienia umownego.

Zgodnie z art. 545 § 1 k.c., sposób wydania i odebrania rzeczy sprzedanej powinien zapewnić jej całość i nienaruszalność; w szczególności sposób opakowania i przewozu powinien odpowiadać właściwościom rzeczy. Z kolei § 2 stanowi, że w razie przesłania rzeczy sprzedanej na miejsce przeznaczenia za pośrednictwem przewoźnika, kupujący obowiązany jest zbadać przesyłkę w czasie i w sposób przyjęty przy przesyłkach tego rodzaju; jeżeli

stwierdził, że w czasie przewozu nastąpił ubytek lub uszkodzenie rzeczy, obowiązany jest dokonać wszelkich czynności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności przewoźnika. Wskazana regulacja znajduje zastosowanie do sprzedaży konsumenckiej. Zgodnie z art. 535¹ k.c., przepisy o sprzedaży stosuje się do sprzedaży konsumenckiej w takim zakresie, w jakim sprzedaż ta nie jest uregulowana odrębnymi przepisami, natomiast art. 1 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. nr 141, poz. 1176) stanowi, że do sprzedaży konsumenckiej nie stosuje się jedynie przepisów art. 556-581 k.c.

Przywołany powyżej przepis art. 545 § 1 k.c. nawiązuje do - wyrażonej w art. 354 k.c. - konieczności współdziałania wierzyciela i dłużnika w wykonaniu zobowiązania. Ponadto wskazuje on na obowiązki sprzedawcy i kupującego związane z wykonaniem umowy sprzedaży, w szczególności, gdy przedmiot umowy jest dostarczany przez przewoźnika. Z przedmiotowej regulacji wynika, że w tym ostatnim przypadku kupujący jest obowiązany do zbadania przesłanej mu rzeczy w czasie i w sposób przyjęty przy przesyłkach tego rodzaju oraz do dokonania wszelkich czynności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności przewoźnika, gdyby w czasie przewozu nastąpił ubytek lub uszkodzenie rzeczy, co może polegać np. na sporządzeniu protokołu reklamacyjnego, opisującego stwierdzone nieprawidłowości. Dodatkowo należy zaznaczyć, że z chwilą wydania rzeczy sprzedanej przechodzą na kupującego korzyści i ciężary związane z rzeczą oraz niebezpieczeństwo przypadkowej utraty lub uszkodzenia rzeczy (art. 548 § 1 k.c.). Dochowanie przez kupującego wspomnianych aktów staranności jest niezbędne, aby sprzedawca mógł dochodzić ewentualnych roszczeń od przewoźnika. W myśl art. 74 ustawy z dnia 15 listopada 1984r. Prawo przewozowe (Dz. U. z 2000r. nr 50, poz. 601 t.j.), jeżeli przed wydaniem przesyłki okaże się, że doznała ona ubytku lub uszkodzenia, przewoźnik ustala niezwłocznie protokolarnie stan przesyłki oraz okoliczności powstania szkody. Przewoźnik wykonuje te czynności także na żądanie uprawnionego, jeżeli twierdzi on, że przesyłka jest naruszona (ust. 1). Jeżeli po wydaniu przesyłki ujawniono ubytek lub uszkodzenie nie dające się z zewnątrz zauważyć przy odbiorze, przewoźnik ustala stan przesyłki na żądanie uprawnionego zgłoszone niezwłocznie po ujawnieniu szkody, nie później jednak niż w ciągu 7 dni od dnia odbioru przesyłki (ust. 3). Natomiast w świetle art. 76 ustawy, przyjęcie przesyłki przez uprawnionego bez zastrzeżeń powoduje wygaśnięcie roszczeń z tytułu ubytku lub uszkodzenia, chyba że:

- 1) szkodę stwierdzono protokolarnie przed przyjęciem przesyłki przez uprawnionego,
- 2) zaniechano takiego stwierdzenia z winy przewoźnika,
- 3) ubytek lub uszkodzenie wynikało z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa przewoźnika,
- 4) szkodę nie dającą się z zewnątrz zauważyć uprawniony stwierdził po przyjęciu przesyłki i w terminie 7 dni zażądał ustalenia jej stanu oraz udowodnił, że szkoda powstała w czasie między przyjęciem przesyłki do przewozu a jej wydaniem.

Odnosząc powyższe do okoliczności przedmiotowej sprawy należy stwierdzić, że zakwestionowane postanowienie wymaga od konsumenta dochowania aktu staranności poprzez zbadanie stanu przesyłki w chwili jej doręczenia oraz sporządzenie protokołu reklamacyjnego w obecności kuriera lub pracownika (...) w przypadku stwierdzenia jej uszkodzeń. Wbrew sugestiom powoda, postanowienie to nie pozbawia konsumenta prawa do złożenia reklamacji ogóle (np. w przypadku wystąpienia wady ukrytej), czy dochodzenia roszczeń na podstawie ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej z tytułu niezgodności towaru z umową. Zdanie drugie kwestionowanego zapisu precyzuje bowiem, że niewykonanie przez konsumenta wyżej wymienionych obowiązków spowoduje, że nie będą przyjmowane jedynie reklamacje „dotyczące uszkodzenia zawartości paczki”. Tym samym zaskarżona klauzula nie może być uznana za sprzeczną z dobrymi obyczajami i naruszająca interesy konsumentów.

Z powyższych względów, na podstawie art. 385¹ § 1 k.c., Sąd oddalił powództwo.

Podstawę prawną wydania wyroku na posiedzeniu niejawnym stanowił przepis art. 479¹⁷ § 1 k.p.c.

O publikacji prawomocnego wyroku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym zarządzono na podstawie art. 479⁴⁴ k.p.c.

O kosztach postępowania orzeczono w oparciu o art. 98 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Na przyznane powodowi koszty złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 360 zł - ustalone na podstawie § 18 ust. 2 pkt 2 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1348).

Wobec, wynikającego z art. 96 pkt 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, zwolnienia powoda od kosztów sądowych, w braku podstaw do obciążenia pozwanego tymi kosztami, Sąd orzekł o przejęciu opłaty od pozwu na rachunek Skarbu Państwa, jak i poniesieniu przez Skarb Państwa kosztów publikacji wyroku.

SSO Ewa Malinowska